

En Sallantıda Olan Siyasi Seçimimiz*

Pamela Karlan

Çeviri: Sena Bayraktar

1884 yılının Ekim ayında, son derece çirkin bir başkanlık yarışı sona yaklaşırken Walt Whitman oy vermek yerine bir şiir yazmaya karar verdi. “Seçim Günü, Kasım, 1884”e göre, Amerika Birleşik Devletleri’nin en önemli özelliği muazzam doğal güzellikleri değildi. Başka bir deyişle, Mississippi Nehri, sonsuz sayıdaki kırlar, Yosemite Ulusal Parkı değildi güzel olan, her ne kadar mevcut başkanımız bu sözcüğü sık sık vurgulamayı pek bir sevse de. Whitman’a göre, “en güçlü manzara ve gösteri”, “Amerika’nın seçim günüydü”. Sebebi ise başa geçmek üzere seçilen kişiler değildi: “İşin özü, seçilende değil. Bu eylemin kendisinde, dört senede bir yapılan seçimde”. Seçimler önemlidir zira kendimizi bir ulus olarak konumlandırmamız konusunda temel bir yol sunarlar. Kadınlara oy hakkı veren (en azından beyaz kadınlara, çünkü Güney’de Siyahi yurttaşların oy verme hakkı 1965 Oy Hakkı Yasası’na kadar sağlanmamıştı) On Dokuzuncu Anayasa Değişikliğinin 100. yıldönümünde olduğumuz şu günlerde oy verme, siyasi topluluğun tam üyelerinin kimler olduğunun hâlen güçlü bir ifadesi.

Whitman bu şiiri yazdığında 1876 felaketinden yalnızca sekiz yıl sonrasıydı. Başkanlık seçimini kazanan Cumhuriyetçi Rutherford B. Hayes, göreve başlama konuşmasından önceki iki güne kadar kararlı görünmüyordu. Oyların sindirilmesi, hile, oy pusulalarının adil bir biçimde sayılmaması ve eyalet kanunlarının aşırılıkları sebebiyle Florida, Louisiana, Oregon ve South Carolina eyaletlerinin her biri, Kongre’ye birer seçici kurul oyundan daha fazla oy göndermişti. Başkanlık seçiminin kazananının ilan edilme sürecini belirleyen On İkinci Değişiklik, hangi oyların sayılması gerektiği yönündeki anlaşmazlığı çözme konusunda yetersiz kaldı. Hem değişikliğin dili çoklu okumaları olanaklı kılan türdendi, hem de Cumhuriyetçiler Senato’da etkinken Demokratlar Temsilciler Meclisi’ni kontrolleri altına almışlardı.

Özel ve bu amaca yönelik hususi olarak kurulan bir seçim komisyonu, perde arkasında yürütülen sert pazarlıklar ve nihayetinde Demokratların adayı Samuel Tilden’in yenilgiyi kabul etmesiyle süreç sonlandı. Amherst Üniversitesi’nde hukuk, içtihat ve toplumsal düşünce dersleri veren Lawrence Douglas’ın *Will He Go?* [Gidecek mi?] kitabında belirttiği üzere, bu sıkıntılarımızın yalnızca bir başlangıcıydı. Cumhuriyetçilere başkanlığı getiren anlaşmanın bedeli, Yeniden Yapılanma dönemini sonlandırma yönündeki uzlaşmalarıydı, ki bu mesele hâlen peşimizi bırakmış değil. Douglas’ın kelimeleriyle ifade edecek olursak, “Felaket, afetle önlendi.”

George Washington’ın 1788–89 döneminde oybirliğiyle başkan seçilmesinden beri Amerika Birleşik Devletleri’nde 58 başkanlık seçimi yapıldı. Bunlardan pek azı 2020 seçimleri kadar hayatî oldu.

* **Orijinal Kaynak:** Karlan, Pamela (2020, October 8). “[Our Most Vulnerable Election](#)”. *The New York Review*.

Atıf Şekli: Karlan, Pamela. (2020, Ekim 27). “En Sallantıda Seçimimiz”, Çev. Sena Bayraktar. sosyalbilimler.org **Link:** <https://sosyalbilimler.org/sallatida-secim-trump>

Yalnızca seçim dönemindeki tartışma konularına bakmak bile yeter: Amerika'nın Covid-19 ile nasıl başa çıkacağı, ırk eşitsizliği, göç, iklim değişikliği, dış ilişkiler, ekonomi politikaları ve yargı atamaları, önümüzdeki dönemde kimi başkan olarak seçeceğimize bağlı. Bu meselelerin her biri göz önünde bulundurulduğunda, Joe Biden ve Donald Trump arasında keskin farklar var. Şimdiye kadar son derece kritik seçimler geçirmiş olsak da Yeniden Yapılanma bittiğinden beri hiçbiri, bu dört yıllık seçimin üzerinde dolanan bulutlar gibi bir ortamın gölgesinde gerçekleşmedi.

Pandemi sebebiyle oy noktalarında çalışacakları işe almak ve bu noktaları güvende tutmak zorlaştı. Daha önce hiç görülmemiş sayıda insan, milyonlarca Amerikalı posta yoluyla oy kullanmayı deneyecek ve bazı eyaletlerde oy pusulalarını almak üzere yaptıkları başvurularda zorluklarla karşılaşacaklar. Yani oy kullanmak isteyen her yasal seçmenin bunu başarıp başaramayacağı ciddi bir endişe konusu. ABD istihbarat teşkilatları Rusya'nın tekrar seçim sonuçlarını etkileme ve demokratik sürece duyulan halk güvenini kırma yönündeki çabalarına işaret ediyor. Normal seçim yıllarında seçim, kazananı meşrulaştırırdı. Şimdi ise asıl mesele, belki de seçimin kendisinin meşru olup olmadığı olacak.

Başkanlık görevindeki son yedi kişinin üçü -Gerald Ford, Jimmy Carter ve George H. W. Bush- ikinci dönem için adaylıklarını koyduklarında yenilmişlerdi. Yine de Douglas gibi saygı duyulan bir akademisyenin bu kişiler hakkında *Will He Go?* başlıklı bir kitap yazması akla hayale sığmayacak bir şey. Her halükârda bu sorunun cevabı belli: Sonuçlar açıklandığında bu üç adam hemen gayet nazik bir şekilde, yenilgiyi kabul ettiklerine dair birer konuşma yaptılar ve halkın kararını verdiğini söylediler. Her biri, Bush'un "demokratik sistemin büyüklüğü" dediği şeyi övdü. Her biri, geçiş dönemi boyunca halefleriyle işbirliği yapmaya söz verdi. Yirminci Değişikliğin 1. Bölümü'nde öngörüldüğü şekliyle görevden ayrıldıklarında, hepsi de bir sonraki başkanın performansı konusunda söz söylemekten kaçındı. Douglas'a göre bunun sebebi şuydu: "Siyasi liderlerimiz demokratik sürecin normlarını kabul etmişlerdir -ve içselleştirmişlerdir-."

Donald Trump için ise aynı şeyi söyleyemeyiz. Trump, Amerika'nın siyasi yaşamının neredeyse tüm normlarına zıt gitti: Beyaz Saray'ı çeşitli kampanyaları için kullandı, rakibini hapse attırmakla tehdit etti, konuşmalarını alkışlamadıkları için Kongre üyelerine "hain" dedi, seçim sürecimize dış müdahaleleri davet etti, Adalet Bakanlığı'nın savcılık kararlarının bağımsızlığını hiçe saydı, başkanlığını kendi iş çıkarları için kullandı, otokratları övdü ve müttefiklerimizi aşağıladı. Tüm başkanlığı boyunca eşzamanlı olarak 2016 seçimlerinin meşruiyetine saldırdı ve onu savundu. Saldırdı, çünkü halk oylarının çoğunluğunu alamamasının sebebi olarak her yere yayılmış olan seçim hilelerini görüyordu, savundu, çünkü kendi seçim kampanyasının etrafının Rusya'nın seçim sonuçlarını etkileme çabalarıyla sarıldığı yönündeki suçlamayı reddetti (bu suçlama en yakın zamanda iki partili Senato İstihbarat Seçim Komitesi tarafından kılı kırk yaran ayrıntılarla desteklendi). Trump, 2020 seçimlerinin de meşruiyetini baltalamak için müthiş bir kampanya başlatmış durumda. Tüm yurttaşların seçimlere katılmasını istemek bir yana, ne kadar çok insan oy kullanırsa kendisinin kazanma ihtimalinin o kadar düşük olacağını itiraf etti.

Douglas'ın sorduğu soruya bir cevap da, evet, Trump elbette gidecek olabilir, ki bu da en geç 20

Ocak 2025'te yeniden seçimleri kazanırsa ikinci dönem bittiğinde olacak (Yirmi İkinci Değişikliğe göre, "kimse Başkanlık koltuğuna iki kereden fazla seçilemez.") Ancak Trump tekrar tekrar üçüncü bir dönem de iktidarda kalma fikri hayalleri kuruyor. Bu yaz verdiği bir demeçte, bu seçimi kazandıktan sonra "bir dört yıl daha" devam edeceğini belirten Trump, "Benim seçim kampanyamda casusluk yapıldı. Dört yıl baştan bir görevlendirme yapmamız lazım" diye konuştu. Cumhuriyetçilerin Ulusal Kongresi'nin ilk gecesinde "dört yıl daha" diye tezahürat yapan kalabalığa Trump, "Eğer onları iyice çileden çıkarmak istiyorsanız, 'On iki yıl daha' deyin" diye cevap verdi. 2018'de Çin devlet başkanı Xi Jinping anayasadan iki dönem kısıtlaması getiren maddeyi kaldırdığında Trump, Xi Jinping'in artık ömür boyu devlet başkanı olabileceğine "çok iyi" yorumunu getirmiş, "belki biz de bir gün bunu denemeliyiz" diyerek düşüncelere dalmıştı.

Sürekli tekrarlanan bu ifadeleri espri olarak nitelenmek esas noktayı kaçırmak olur, zira Sigmund Freud bir süre önce bir bireyin şaka konusu ettiği meselelerin iç dünyasıyla ilgili epey bir bilgiyi açık ettiğini gözlemlemişti. Douglas'a göre Trump'ın "dürtüleri ve düşünceleri açıkça otoriter nitelikte" ve "sırf halkın gözündeki konumunu sürdürmek için iktidar arayışında; başka bir ifadeyle, Trump'ın arzuladığı tek iktidar dikkat çekme iktidarı." Seçimler de onun gözünde kendi çıkarlarına hizmet etmekten başka bir şey yapmıyor.

Will He Go? kitabının temel argümanı, Trump'ın patolojilerinin ABD'nin seçim sisteminin bazı ayırt edici özellikleriyle tehlikeli bir açıdan kesiştiği. Douglas'ın Trump'ın gitmemesi ihtimali yönünde çizdiği senaryoları düşünmeye başlamadan önce, başkanlık seçim sistemimizin mimarisini anlamamız gerekiyor.

Ülkenin en başındaki kişiyi seçmek için yurttaşlar tercih ettikleri aday için oy veriyorlar ancak bu oylar aslında Seçici Kurul denen yapının üyelerini seçmeye yarıyor. Bu "seçiciler" eyaletler arasında dağıtılıyor. Her bir eyalete tahsis edilen sayı, (her zaman iki tane olan) senatörleri ile temsilcilerinin sayısının (ki bu da nüfusa bağlı olarak en az bir kişi demek, halihazırda en fazla temsilcisi olan Kaliforniya'da ise 53 temsilci var) toplamından oluşuyor. (Yirmi Üçüncü Değişiklik ile Columbia Bölgesi de üç seçmene sahip). 538 seçici kurul üyesi daha sonra başkan ve başkan yardımcısını oyla seçiyor.

Eğer bir aday Seçici Kurul'un oylarının tartışılmaz bir biçimde çoğunluğunu aldıysa kazanıyor. 1800, 1824 ve 1876 seçimleri hariç, başkan ve başkan yardımcılarımız şimdiye kadar bu şekilde seçildi (Başkan yardımcıları Ford ve Rockefeller'in adlarının yanına ufak bir yıldız işareti koyalım, zira bunlar Yirmi Beşinci Değişikliğin 2. Maddesi'nde tanımlanan aday gösterilme ve onay süreciyle seçildiler. Ford, Başkan Yardımcısı Spiro Agnew gözden düştüğü zaman istifa ettiğinde onun boş koltuğunu doldurmak için, Rockefeller ise Richard Nixon azil süreci sebebiyle istifa ettiğinde başkan Ford olduğundan, onun yerine geçecek kişi olarak seçildi).

Ancak hiçbir adayın Seçici Kurul'un oylarının çoğunluğunu alamadığı durumda, başkanlık seçimleri yeni seçilmiş Kongre tarafından yapılır. Anayasa'ya göre Kongre 3 Ocak'ta göreve başlar ve Seçim Sayım Kanunu'na göre ise 6 Ocak'ta bu kurulun üyelerinin oylarını, yani seçicilerin oylarını

saymak üzere toplanır. Temsilciler Meclisi, Seçici Kurul'dan en fazla oy alan üç aday arasından başkanı seçer. Nüfusu kaç olursa olsun 50 eyaletin her biri 1 oy alır ve On İkinci Değişikliğe göre "tüm eyaletlerin çoğunluk sağlanması, seçim yapmak için gereklidir." Senato, en çok oy alan iki başkan yardımcısı adayından birini seçer.

Eğer *bu* süreçler de işe yaramazsa ve başkan veya (daha sonra başkan olarak göreve gelen) başkan yardımcısı seçilemezse, Kongre'nin Yirminci Değişikliğinin 2. Maddesinde öngörülen yetkisi altında yürürlüğe konan, 1947 yılına ait Başkanlık Veraset Kanunu devreye girer. Eğer Temsilciler Meclisi Başkanı başkan seçilmek için uygunsa (yani en az 35 yaşındaysa ve Amerika Birleşik Devletleri'nde en az on dört yıl yaşamış bir "doğuştan yurttaş" ise) Kongre'den istifa edip "Başkan sıfatıyla hareket edebilir." Eğer meclis başkanı seçilmeye uygun veya istekli değilse, kanuna göre önce Senato'nun geçici başkanı, daha sonra da kıdemlerine göre kabinenin tek tek üyeleri değerlendirilir.

Hâlen yazıyı okuyor musunuz? O zaman şimdi sorunlara gelelim. Sorunlar Douglas'ın deyimiyile Anayasa'nın bizzat kendi yapısının özünde bulunan demokratik meşruiyetin zora sokulmasıyla başlıyor: Bir adayın halk oylamasını kaybetse bile Seçici Kurul'da oy çokluğu alması olasılığı. Sosyal bilimcilerin tahminlerine göre mevcut şartlar altında halk oylamasını kaybeden bir adayın kurulun oylarını kazanmak için üçte bir şansı var. Demografik sebeplerle bu şansın terazisi, Demokratlardan ziyade Cumhuriyetçilerin lehine doğru eğiliyor. 2000'li yıllarda bu uyumsuzluk beş seçimden ikisinde görüldü: 2000'de Al Gore George W. Bush'tan kabaca 500.000 daha fazla oy aldı ancak Bush 271 seçici kurul oyu alırken Gore'un oy sayısı 266 idi (Washington D.C.'den bir üye protesto amacıyla çekimser oy kullandı). 2016'da ise Hillary Clinton Trump'tan 2,87 milyon daha fazla oy almasına rağmen Seçici Kurul'da 304'e 227 kaybetti (Trump'a oy sözü veren iki seçmen ve Clinton'a oy sözü veren beş seçmen olmak üzere, yedi seçmen diğer adaylara oy verdi). Günümüz Amerikası gibi siyaseten son derece kutuplaşmış bir ülkede, insanların başkan seçme yönteminin değişmesi yönünde bir talepte bulunmadan önce bu tür seçimlerin daha kaçını kabul edeceği gerçek bir soru olma niteliğini koruyor.

Ancak elbette, hangi adayın bir eyaletin seçici kurul oylarını almaya hak kazandığı konusunda tartışmalar olabilir. Temelde, ülke çapında aynı anda gerçekleşen 51 farklı Seçici Kurul seçimi var. Her birinin kimin oy verebileceği (örneğin, ne tür kimlik belgelerinin gerekli olduğu) ve nasıl oy verebileceği (bizzat oy verme alanında, posta yoluyla, tek bir seçim gününde, birkaç haftalık bir periyot süresince) konusunda kendi kurallar kümesi mevcut. Bu seçimlerin birçoğu başa baş gitme ihtimali taşıyor: Biden'a Kansas'ta kazanma şansı vermek için 1964'teki seçimlerde Johnson-Goldwater arasındaki gibi büyük bir oy farkı veya Trump'ın Connecticut'ta kazanması için 1984'teki seçimlerde Reagan-Mondale arasındaki gibi büyük bir oy farkı gerekiyor. Ancak bazı eyaletlerde toplam oylar çok küçük farklarla her iki tarafa da kayabilir. Trump 2016 seçimlerini kazandı çünkü Michigan'da Clinton'dan yüzde 0,23, Pensilvanya'da yüzde 0,72 ve Wisconsin'de yüzde 0,77 daha fazla oy aldı. George W. Bush ise 2000'de seçimleri kazandı çünkü Florida'da Gore'dan 537 adet daha fazla oy aldı (ve bir de Washington D.C.'deki Yüce Mahkeme'den aldığı bir oy var).

Will He Go? adlı kitap, "Trump'ın rakibinden zafer çalma ihtimaline, mağlubiyeti reddetme

ihtimalinden daha az” odaklanıyor. Belki de Douglas’ın ilgisi On İkinci Değişikliğin ve Seçim Sayım Kanunu’nun mimarisindeki tasarım hatalarını tanımlaya yönelik olduğu içindir. Douglas’ın kitabının ikinci yarısı, bu güz döneminde karşımıza çıkabilecek muhtemel bir seçim çöküşünün türlerini göstermek için üç farklı senaryo sunuyor. Her bir senaryo seçim gününde ya da seçimden bir gün sonra başlıyor ve hiçbir şeyin kesin olmamasını içeriyor. Ancak Douglas’ın tüm bu tartışmalarda geçmişi atladığı ihtimalini de unutmamak gerekir: Trump, mağlubiyetini önlemek için seçim sistemini manipüle ederek bir demokratik meşruiyet krizi yaratabilir.

Douglas’ın tartışmadığı üç ihtimale gelelim, ki bunların her biri yazarın sunduğu ihtimaller kadar mantıklı geliyor bana. Yalnızca Donald Trump’ın gidip gitmeyeceğine odaklanmamalıyız. Benim veya Douglas’ın senaryolarının hiçbiri tamamen Donald Trump’ın “psikopatolojisi”ne dayanmıyor. Bu senaryoların her biri gelecekteki seçimlerin herhangi birinde meydana gelebilir zira Amerika Birleşik Devletleri’nde günümüzde görülen siyasi kutuplaşma seviyesi oldukça yüksek. Douglas yalnızca “Gidecek mi?” sorusunun peşinden giderek, Amerikan seçim sisteminde Trump gittikten sonra bile süregidecek olan eksiklikleri hafife almış olabilir.

Öncelikle Trump, yapabileceği bir “Ekim sürprizi” ile Demokrat seçmenlerin tadını kaçırabilir veya kararsız seçmenlerin Biden’dan uzaklaşmasını sağlayabilir. Douglas’a göre “Trump, William Barr’ın şahsiyetinde başkanın özel destekçisi olmaya istekli bir adalet bakanı gördü” ancak yine de yazar, Trump’ın Adalet Bakanlığı’nı siyasi emelleri için kullanma yeteneğinin sınırlı olduğunu, çünkü kariyerlerini bakanlıkta sürdüren avukatların Trump’a yardım etmeye direneceğini düşünüyor. Ben onun kadar emin değilim. Kariyerlerini bakanlıkta sürdüren avukatlar, Barr’ın seçim gününün şafağında, Trump’ın seçim kampanyasının Rusya’yla olan bağlantılarını irdeleyen devlet soruşturmasının geçerliliğini inceleyen, kendi başlattığı tahkikatın sonuçlarını ilan etmesini engelleyemez. Mueller Raporu üzerine yaptığı kurnaz yoruma bakılırsa, Barr’ın, Joe Biden’ın bir şekilde Trump’ın 2016 kampanyasının “casusluğuna” “dahil olduğu”nu üstü kapalı bir şekilde söylemesini kim engelleyebilir?

Peki Barr ve müttefiklerini, Trump’ın (Ukrayna lideri Volodymyr Zelensky ile yaptığı o meşhur “mükemmel” telefon görüşmesinde belirtilen) isteğini yerine getirmekten ve Hunter Biden’ı sözde yakışıksız hareketleri dolayısıyla suçlamaktan ve adalet önüne getirmekten ne alıkoyacak? James Comey’nin 28 Ekim 2016’da Kongre’ye gönderdiği mektubun son seçim üzerindeki etkilerini düşünün. Söz konusu mektup, Hillary Clinton’ın e-postalarına yönelik yapılan soruşturmayı tekrar canlandırmış ve çeşitli haberlerde yer verilen bu durum anketlerde Clinton’ın liderliğini yarı yarıya düşürmüştü.

İkincisi, Trump ve Cumhuriyetçi Parti’deki müttefikleri, seçim günü posta yoluyla veya alternatif başka bir yolla oy verme işlemi üzerine getirilen kısıtlamaları yumuşatma çabalarını zor duruma sokabilir. Hem sandık görevlilerinin hem de seçmenlerin Covid-19’un çeşitli etkilerinden –sözgelimi, genelde Demokrat Parti için oy veren önemli bir seçmen tabanını oluşturan Siyahi ve Latin kökenli bireyler için orantısız ölçüde ciddi etkilerden - korktuğu eyaletlerde sandığa gidenlerin sayısı bu sebeple azalabilir. Teksas’ı düşünelim. Burada Cumhuriyetçi devlet görevlilerinin ve Cumhuriyetçilerin baskın olduğu bir eyalet yüksek mahkemesinin, eğer ki bir vatandaşın “seçmen sağlığını etkileme ihtimali olan”

bir “fiziksel durumu” varsa sandık başında değil posta yoluyla oy vermesine olanak tanıyan eyalet yasasını nasıl dar bir açıdan okuduklarını biliyoruz. Bu devlet görevlilerine göre koronavirüse karşı bağışıklığı olmamak, her ne kadar seçmen kendini diğer insanlardan uzak tutuyor ve enfeksiyona yol açmamak için sosyal mesafeyi korumaya dikkat ediyorsa da, bu tür bir durum değildi. (Federal anayasanın bazı açılardan sorgulandığı bir davada, Teksas eyaletinin yalnızca 65 yaş üzeri seçmenlere otomatik olarak posta yoluyla oy kullanma hakkı vermesi konusunda Teksas seçmenlerini kanun önünde temsil ediyorum. İddiamıza göre bu durum, yetişkin seçmenlerin oy verme haklarından “yaş” gerekçesiyle “mahrum” edilemeyeceğini öngören Yirmi Altıncı Değişikliği ihlal etmektedir.)

Üçüncüsü, 1876 ve 2000’de olduğu gibi Florida’da her zaman bir ihtilaf çıkma olasılığı var. 2018’de (Cumhuriyetçi seçmenlerin büyük bir bölümü de dahil olmak üzere) Florida’daki seçmenler 4. Değişiklik adında bir inisiyatifi onayladı. Bu değişikliğe göre, “şartlı tahliye ve denetimli serbestlik hükümlerinin hepsini tamamlayan” suçluların oy verme hakkı (eğer cinayet işlemedilerse veya ağır bir cinsel suç işlemedilerse) onlara otomatik olarak geri veriliyor. Kabaca 1,4 milyon kişi bu değişiklikten potansiyel olarak faydalanabilir. Eyalet çapına yayılan yarışlarda eşit dağılımın olduğu eyaletlerde, eski suçluların yalnızca belirli bir oranı bile oy verse sonuç değişebilir.

Ancak Cumhuriyetçilerin baskın olduğu eyalet yasama meclisi ve eyalet yüksek mahkemesi bir cezanın hükümlerinin “tamamlanması”nı, ceza belgesinde belirtilen tüm mali yükümlülüklerin yerine getirilmesini içerecek şekilde tanımladı. Bu yükümlülükler genelde yüzlerce doları aşan mahkeme masraflarını ödemek demek. Yirmi Dördüncü Değişikliğe göre vatandaşların “herhangi bir vergiyi” –ki devletin işleri için fon sağlayan mahkeme masrafları da bir tür vergi sınıfına girer- ödeyemediği için oy verme haklarının ellerinden alınamayacağı doğru olsa da, bu ücretleri ödeyememek birçok eski suçlu/yeni vatandaşın seçimler için kaydolmasını ve oy vermesini engelleyecek.

Daha da kötüsü, daha önceden suçlu olan birçok kişi ne kadar borçlu olduklarını bile bilmiyorlar (ve tüm tutarı yatırmadıkları halde oy vermek için kayıt yaptırırlarsa ve oy verirlerse haklarında cezai işlem başlatılıyor). Uzun bir dava sonunda bir federal bölge hâkiminin verdiği görüşe göre, Florida’nın borç miktarlarını hesaplama sistemi birtakım idari sorunlar tarafından o kadar sekteye uğratılmış ki ABD Anayasası’nı ihlal eden bir hal almış. Hâkim bu konuda, “önemli bir araştırma üniversitesinden bir doktora adayları ekibinin ve bu alanda uzmanlaşan bir profesörün”, haftalar harcayarak “rastgele seçilen 153 suçlu” için bu bilgiye erişmeye çalıştıklarını ancak başarılı olamadıklarını anlatan bir tanıklığa işaret etti. Bir diğer tanıklık ise, seçimlerden sorumlu yerel bir idare biriminin “toplam tecrübeleri 100 yılı aşan” üyelerinin, *tek bir* seçmenin borçlu olduğu miktarı hesaplamak üzere seçmenin durumunu adeta bir suçlu gibi “yere yatırıp aramak” için on beş saat harcamalarına yönelik.

Mahkemeye göre, eyaletin kendi tahminlerine bakılırsa, halihazırda seçmen kayıtları bekleyen yalnızca 85.000 eski suçlunun yükümlülüklerini gözden geçirmenin tahmini bitiş süresi “2026’nın ilk ayları”nı bulacak. “Bu yılki başkanlık seçimleri sebebiyle daha fazla başvuru akını olacağı için, tahmini bitiş süresi 2030’lara kadar uzayabilir.” Ancak –davayı gören on hâkimden beşinin Trump’ın atadığı hâkimlerden oluştuğu- bir federal temyiz mahkemesi tek cümlelik bir mahkeme kararı yayımlayarak

bölge mahkemesinin emrini tersine çevirdi ve böylece “önce öde sonra oy ver” hükmü yerinde kalmış oldu. ABD Yüce Mahkemesi de yine bir cümlelik bir kararla bu yerinde kalmayı devam ettirdi. Karara Ginsburg, Sotomayor ve Kagan isimli hâkimler muhalefet şerhi koydu. Bu sebeple, eğer Trump Florida’da Seçici Kurul oylarını kazanırsa ve bu oylar seçimi kazanmasında etkili olursa kazandığı zafer ancak lekeli bir zafer olacak.

Şimdi Douglas’ın sunduğu üç “felaket” senaryosuna gelelim. Birinci senaryoda önemli sayıda Seçici Kurul üyesi, kendi eyaletlerinde halk oylarını bir çırpıda almayı başaramayan bir adaya oy vermeye çalışıyorlar. Otuz iki eyalette ve Columbia Bölgesi’nde, partinin belirlediği seçici kurul listesindeki kişilerin, oylarını kendi partilerinin desteklediği adaylara vermesinde ısrar eden yasalar var. Ancak yalnızca on beş eyalette bu söz verme yükümlülüğünü uygulanabilir yaptırımlarla destekleyecek bir sistem mevcut (örneğin, sadakatsiz olarak adlandırılan Seçici Kurul üyesini ya ihraç edecek ya da cezalandıracak sistemler). Bu yılın başında Yüce Mahkeme, bu yaptırım araçlarının anayasaya uygun olduğunu oybirliğiyle onayladı. Ancak bu tür bir içtihatın olmadığı eyaletlerden biri, sonuçların her iki tarafa da kayması muhtemel olan Pensilvanya. Douglas diyor ki, ya Trump orada yine oyların çoğunluğunu alırsa ancak bu sefer Cumhuriyetçi seçici kurul üyelerinin ikisi onu desteklemeyeceğine ve Mitt Romney’e oy vereceğine karar verirse ne olacak? Bu durumda Trump’ın ülke çapında aldığı Seçici Kurul oyları yalnızca 269 olur, ki bu da On İkinci Değişiklikte öngörülen çoğunluktan bir eksik demektir.

Douglas’a göre Cumhuriyetçilerin kontrolü altındaki eyalet yasama meclisi bu durumda bir yasa çıkarır ve fikrini değiştiren iki kişinin oyunu iptal edip yerine Trump destekçisi üyelerin oyunu getirir. Daha sonra yasama meclisi Kongre’ye bir seçim sertifikası göndererek Trump’ın yirmi Seçici Kurul oyunu aldığını ilan eder. Ancak *aynı zamanda* Pensilvanya’nın Demokrat valisi de seçim sertifikası gönderip Trump için on sekiz, Romney için iki oy olduğunu belirtebilir. Kongre bu durumda ne yapar?

Seçim Sayım Kanunu’nun oy saymaya yönelik olan bölümü Douglas’a göre “semantik bir salata.” Kanun, Kongre’yi “düzgün bir şekilde verilen” oyların sayımına yönlendiriyor. En az bir senatör ve bir temsilci, bir eyaletin sertifikasını kabul etmeye yazılı olarak itiraz ederse, genel sayım devam etmeden önce Senato ve Temsilciler Meclisi kendi içlerinde toplanıp karara varır. Ancak “düzgün bir şekilde verilen” ifadesi hiçbir yerde tanımlanmamış. Seçim gününden sonra sonucu değiştirmek üzere çıkarılan bir yasanın ürünü olan bir oy “düzgün bir şekilde veril”miş midir? Senato ve Temsilciler Meclisi bir oyun düzgün bir şekilde verilip verilmediği konusunda fikir ayrılığına düşerse ve bunun yanı sıra iki adet seçici kurul üye listesi varsa, kanuna göre “bu durumda, atanmaları Eyaletin yöneticisi tarafından tasdiklenen ve mühürlenmiş seçici kurul üyelerinin oyları sayılacaktır.” Bu durumda valinin tasdiklediği bir üye listesi, oyları sayılması gereken liste midir?

Sonuçların birbirine yakın olduğu bir seçimde, (on sekiz oyun Trump’a, iki oyun da Romney’e ait olduğu) valiye ait aday listesinin oylarını saymanın sonucunda hiçbir üye seçici kurul üyelerinin oylarının ülke çapında çoğunluğunu alamayabilir. Bu durumda, On İkinci Değişikliğin yedek mekanizmasına emanetiz. Ancak bu mekanizma aynı zamanda beklenmedik olayları açıklamaya da yetmiyor. Temsilciler Meclisi delegasyonlarının yirmi beşi Demokratlarca, yirmi beşi

Cumhuriyetçilerce kontrol edilirse ne olacak? Eğer yirmi beşi Trump'a, yirmi beşi de Biden'a oy verirse Meclis çıkmaza girecek ve başkanı seçemeyecek. Peki ya 2021'deki yeni Senato elli Demokrat ve elli Cumhuriyetçiden oluşursa? O da çıkmaza girecek ve başkan yardımcısını seçemeyecek. Demokratların Meclis'i ellerinde tuttuğunu varsayarsak, Başkanlık Veraset Kanunu Meclis Başkanı'na (ki bugün başkan Nancy Pelosi ancak yeni başkanın kim olacağı Meclis tarafından 6 Ocak'ta belirlenecek) başkan olarak hareket etme yetkisi veriyor.

Trump bu şartlar altında gider mi? Douglas'a göre maalesef hayır. Yine Douglas'a göre, Trump kendi rakip zafer konuşmasını planlayabilir ve halen başkomutan olduğuna dair bir hukuki mütalaa sunması için William Barr'a güvenebilir. *Will He Go?* yayımlandıktan sonra, Temsilciler Meclisi Adalet Komitesi'nde gerçekleşen bir duruşmada Barr'a şu soru soruldu: "Trump 3 Kasım'da seçimi kaybederse ancak 20 Ocak'ta görevi bırakmayı reddederse ne yaparsınız?" Barr'ın yanıtı "Eğer sonuçlar net ise ben bizzat görevden ayrılırım," oldu. Buradaki "ise", Douglas'ın tahminine göre büyük bir ifade. Sonuçlar net değil ise Barr ne yapacak? Notre Dame'da 2019'da yaptığı bir konuşmasında Barr, Amerika'nın yaşam mücadelesi için "sekülerler ve onların 'ilerlemeciler' arasındaki müttefikleri" gibi şeytani güçlerle savaştığı bir dünyayı betimlemişti. Bu tür görüşler, olur da bu bahsedilen güçler seçimlerde zafer ilan ederse, Barr'ın seçim sonuçlarının netliği ile ilgili düşüncesini bulandırabilir.

Douglas'ın ikinci "felaket" senaryosu yani "hackleme saldırısı", netlik sorununu farklı bir açıdan ele alıyor. Varsayalım ki seçim günü Detroit şehrinde elektrik şebekesi çöktü ve bunun sonucunda o bölgede, 2016'da verilen oylardan 350.000 daha az oy verildi. Yine varsayalım ki tüm Michigan eyaletinde Trump, Demokrat rakibinden yaklaşık 10.000 adet fazla oy aldı. Detroit şehrinin çoğunlukla Demokrat olmasına ve en son seçimlerde Demokratları ikiye bir oranında seçmesine bakılırsa, Detroit oy kullanma noktalarının kapatılması durumu olmadan da Biden'ın Michigan'i kazanabileceği gayet net değil mi? Douglas'ın senaryosunda seçim altyapısına yönelik kasti bir saldırı anlatılsa da, bir doğal afet ya da insan hatası da aynı etkiyi üretebilirdi.

Ancak Douglas, hakikat her ne kadar net olsa da bunun hakkında bir şey yapıp yapılmayacağı konusunda tam bir netlik olmadığını belirtiyor. "Başkanlık mücadelelerinin hiçbirinde şimdiye kadar yeniden oylama yapılmadı." Diyelim ki federal bir mahkeme yeniden oylama istedi ve mevcut Yüce Mahkeme'nin, seçim kanunlarını Covid-19 krizine uyarlama yönündeki hukuki çabaları reddetmesine rağmen, yeniden oylama yapılmasına izin verildi. Trump, Biden'dan daha az oy aldığı bir yeniden oylamanın sonuçlarını kabul etmeyecektir. Eğer Yüce Mahkeme, Seçim Sayım Kanunu'na göre Kongre'nin Demokrat vali Gretchen Whitmer'in gönderdiği ve yeniden oylamanın sonuçlarını yansıtan bir seçim sertifikasını (dikkatinizi çekerim, Cumhuriyetçiler'in kontrolü altında tuttuğu Michigan yasama meclisinden çıkan ve Trump'ın lehine olan rakip bir sertifika değil) kabul etmesi gerektiğine hükmederse Trump bu sonuçları da kabul etmeyecektir.

Douglas'ın üçüncü "felaket" senaryosu "Büyük Mavi* Değişim". Mümkün ancak gerçekleşmesi pek de muhtemel olmayan diğer iki senaryonun aksine bu senaryonun olacağı neredeyse kesin. Ancak

* Demokrat Parti'yle ilişkilendirilen mavi renge atıfta bulunuluyor. – ÇN.

diğer ikisinin aksine mavi değişim felaket değil (Trump'ın bakış açısından bakmazsak tabii). Bu senaryo daha ziyade günümüzdeki oy verme örüntülerinin bir yansıması.

Son yıllarda gitgide daha fazla yüzdelerle bir dileme tekabül eden Amerikalı, seçim günü sandığa gitmeden oy kullandı. Bazı yerlerde oylar erkenden, genelde bir seçmen kayıt ofisinde veya oy vermek için tahsis edilen ve “voting supercenter” denen alanlarda verildi. Ancak en büyük değişiklik posta yoluyla oy vermedeki büyük artışta görüldü. Seçim günü bölgede olmayacaklar için oy verme imkanı tanıyan ve ismi bu sebeple ilk başta “devamsızlık oylaması” olarak belirlenen bu sistemin kökeni İç Savaş'a kadar uzanıyor. Savaş döneminde Kuzey'deki Cumhuriyetçi eyaletler bu sayede seçmen desteğini kaybetmeden Birlik Ordusu askerlerini cephede tutabilmişti. Günümüzde bu sistem çok daha fazla bireyi kapsayacak şekilde genişletildi. Altı kadar eyalette hemen hemen tüm oylamalar kısmen de olsa posta yoluyla yapılıyor: Eyalet, tüm kayıtlı seçmenlere pusula gönderiyor, daha sonra pusulalar posta yoluyla veya belli başlı lokasyonlara teslim edilmek şartıyla teslim ediliyor. Diğer birçok eyalette ise mazereti olmadan posta yoluyla oy kullanmak, bu şekilde oy kullanma yönünde başvuru yapan herkese açık. Az miktarda eyalette ise ancak belli mazeretleri olan seçmenler posta yoluyla oy kullanabiliyor.

Covid-19 sebebiyle posta yoluyla oy kullanma eğilimi arttı. Nisan 2020 Wisconsin ön seçimlerinde posta yoluyla oy kullanma normal seçimlere kıyasla yüzde 650'den daha fazla bir oranda tercih edildi. Pensilvanya'daki Haziran ön seçimlerinde ise seçmenlerin yaklaşık yüzde 50'si posta yoluyla oy kullandı, ki normal seçimlerde bu oran yüzde 5 ilâ 7 arasında değişiyor.

Posta yoluyla oy kullanma eğiliminin yanı sıra, 2000 yılındaki seçim felaketinden sonra çıkarılan federal Amerika Seçim Yardımı Yasası'na göre seçim gününde sandığa gelen ancak kaydı olmayan – yahut seçim görevlilerinin, seçmen kimlik numarası olmadığı gibi bir gerekçeyle pusula vermeyi istemediği- seçmenlere eyaletlerin “geçici” oy pusulası vermesi gerekiyor. Şaşırtıcı bir biçimde, federal kanunların eyaletlerin geçici pusulaları *sayıp saymayacağına* veya ne zaman *sayacağına* yönelik öngördüğü bir kural yok. Her eyaletin kendi kuralları var. Bazı eyaletler pusulaların geçerli olup olmadığını belirlemek için çaba harcarken ve hata durumlarında seçmenleri uyarıp sorunların önüne geçmeleri için onlara fırsat tanırken, bazıları daha kısıtlayıcı davranıyor.

Erken oy verme, posta yoluyla oy verme ve geçici pusula yönteminin bir sonucu olarak, sayılmadan önce verilerinin işlenmesi gereken birçok oy pusulası ortaya çıkıyor. Ve bu pusulalarının en azından bir kısmı için bu işleme süreci seçim gününden önce tamamlanamıyor, hatta belki de hiç başlatılmıyor. Sebebi ise ya pusulanın merkeze ulaşmamış olması, ya oy verilmemiş olması ya da eyalet kanunlarının sandıklar kapanmadan sonuçları işlemeyi yasaklaması.

Her yasal sistemde olmasa da birçoğunda, posta yoluyla verilen oylar ve geçici pusulalar Demokratların yönüne doğru bir eğilim gösteriyor. Örneğin, 2016 yılında Pensilvanya'da posta yoluyla oy kullanma 2020 ön seçimlerindeki kadar azdı ve Trump'ın manevra alanı, seçim gecesi ile nihai sonuçlar arasında 24.000 oy oranında daraldı.

Trump belki de mantıklı bir şekilde şuna inanıyor: Önemli eyaletlerde posta yoluyla oy kullanan seçmenler, bizzat oy kullanma alanına gidenlere kıyasla onu daha az destekleyenler. İnanılır bir kanıtı işaret etmese de Trump, tüm seçmenlere pusula gönderen eyaletlere ve hatta tüm seçmenlere posta yoluyla oy kullanma başvurusu gönderen eyaletlere yönelik şüphe uyandırmaya çalıştı. (Kendisi posta yoluyla oy kullanmanın bazı türlerine açık, en azından Cumhuriyetçi yasalarla yönetilen eyaletlerde.)

Tüm bunların ötesinde Trump yaz boyunca, posta yoluyla oy kullanma sebebiyle iş yükü artacak olan ABD Posta Servisi'ne yeterli mali desteği sunmaya karşı çıktığını ima eden yorumlarda bulundu. Aşağı yukarı aynı zamanlarda, yeni göreve gelen Posta Müdürü ve Cumhuriyetçi bir mega bağışçı olan Louis DeJoy, "kurumda" çalışanların ekstra mesai saatlerini düşüren bir "düzenleme" yapılacağından bahsetti (ki bunun sonucunda posta ulaştırması gecikmeli oluyor) ve bazı posta ayıklama makinelerini gözden çıkardı. Temmuz'da tüm eyaletlere ve Columbia Bölgesi'ne gönderdiği bir mektupta Posta Servisi'nin genel danışmanı, seçim gününden on beş gün önce seçmenlerin pusula talep etmesine izin veren eyalet kanunlarının "Posta Servisi'nin ulaştırma standartlarıyla uyumsuz olduğu" konusunda seçim yetkililerini uyardı. Bazı değişikliklerin geri çekilmesi konusunda hem kamuoyu hem de Kongre'den DeJoy'a çağrı yapılsa da ve bu değişiklikler geri çekilse de, çoğunlukla posta yoluyla oy kullanma yöntemine bir geçiş yapıldığı durumda sürecin düzgün işleyip işlemeyeceği halen bir soru işareti.

Ancak tüm bu zorluklara rağmen posta yoluyla verilen milyonlarca oy sayılmak üzere vaktinde teslim edilecek. Örneğin Kaliforniya'da, seçim gününde veya öncesinde posta mührü basılan ve seçim gününden sonra on yedi günü geçmeyecek şekilde yerine ulaşan pusulalar zamanında teslim edilmiş sayılıyor. Sıkı yarışlarda seçim gecesi sonuçları, nihai kazananı belirtmekte yetersiz kalabilir. Sözgelimi, 2018'de Arizona'da Cumhuriyetçi senatör adayı Martha McSally'nin oyları, seçim gecesi rakibi Kyrsten Sinema'nın oylarından 15.000 fazlaydı ancak posta yoluyla gönderilen oylar da eklenince kendisi 56.000 oyla kaybetti.

Douglas soruyor: Seçim gecesi Trump kritik eyaletlerde önde olursa ancak posta oyları ve geçici pusuladan gelen oylar sayılmaya başladıkça düşüşe geçerse ne olacak? Douglas'ın tahminine göre, belki de politikleşen (ve bağımsız bir dava otoritesinden mahrum, ancak bölge mahkemesinde çıkar beyanları ve temyiz mahkemelerinde veya Yüce Mahkeme'de partileri destekleyici müşahit beyanları oluşturabilen) bir Adalet Bakanlığı'nın da yardımıyla Trump, halen öndeyken oy sayımını durdurmak için dava açacak veya söz konusu pusulaları zor duruma sokacak hamleler yapacak. Sayımlar, Seçici Kurul üyelerinin oy verme günü olan 14 Aralık'a kadar tamamlanmamış olursa ne olacak? Peki ya sayımlar, Kongre'nin bu oyları sayma günü olan 6 Ocak'a kadar tamamlanmazsa? Seçim yetkilileri Biden'ın daha fazla oy aldığına karar verirse Trump sonuçları kabul edecek mi? Douglas kitabında Robert Reich'in Trump hakkında söylediği "patolojik olarak yenilgiyi kabul etme yeteneği olmadığını gösterecek" cümlesinden alıntı yapıyor, ki bu sebeple anayasal bir krize girebiliriz.

Ancak önümüzdeki seçim düzgün geçse de veya en azından Seçim Yetkilisinin Duasını* ("Tanrım,

* Kaliforniya Üniversitesi Irvine Hukuk Fakültesi'nden Richard L. Hasen'in *Election Meltdown: Dirty Tricks*,

lütfen bu seçim başa baş gitmesin”) doğru çıkaracak derecede düzgün geçse de büyük bir tehlikeyle karşı karşıyayız. Douglas’a kıyasla ben, Trump için “nihai bir yenilgi”nin bir krizi engelleyeceği konusunda daha az iyimserim. 20 Ocak 2020’de Trump Beyaz Saray’dan ayrılırsa tasını tarağını sessizce toplayıp gitmeyecek. Twitter’a olduğu kadar ilgi odağı da olmaya bağımlı olan Trump, ardından gelecek olan kişiye saldırılara devam edebilir, seçmen tabanını ajite edebilir ve oyların çalındığını ima edebilir. Böylelikle demokratik sistemin meşruiyetini baltalamaya devam edebilir. Douglas, eski başkanın Sean Hannity ile Beyaz Saray’dan yaklaşık 1 kilometre uzaklıktaki Trump International Hotel’de hazırlık yaptığını hayal ediyor. Trump burada, uzun süredir planlanan televizyon ağının açılışını yapabilir, tutucu destekçilerini etrafına toplayabilir, “ilerleyen yıllarda bir kaos gücü olarak kalmaya devam edebilir. Hakikaten de 2020’de kaybettiği için 2024’te tekrar aday olabilir.” Kasım’da ne olursa olsun, “Gidecek mi?” sorusunun cevabı ne yazık ki “Uzun bir süre geçmeden hayır” olabilir.

Kayda Değer Akademik Metinler mottosuyla, 10 Ağustos 2015 tarihinde yayın hayatına başlayan *sosyalbilimler.org*, sosyal bilimler alanında çalışma yürüten her bireyin yararlanmasına veya katkı sunmasına açık akademik bir web sitesidir. Hakkında detaylı bilgi almak için sosyalbilimler.org/hakkinda sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

Facebook, Twitter, Instagram ve YouTube’da [@sosbilorg](https://www.facebook.com/sosbilorg) kullanıcı adıyla *Sosyal Bilimler*’i takip edebilirsiniz.

sosyalbilimler.org/abonelik sayfasından e-bülten abonesi olarak, her pazar günü, o hafta içinde sosyalbilimler.org’da yayımlanan çalışmaların tamamını size gönderilecek bir e-posta ile alabilirsiniz.

sosyalbilimler.org’da yayımlanan metin, video ve podcastlerin paylaşıldığı Telegram grubuna t.me/sosbilorg adresinden katılabilirsiniz.